

**College van Gedeputeerde Staten
Statenvoorstel**

DATUM	27 september 2018	NUMMER PS	PS2018MME22
AFDELING	FLO	COMMISSIE	MME
STELLER	I. Schartman	DOORKIESNUMMER	030 2582486
DOCUMENTNUMMER	81DAF3D7	PORTEFEUILLEHOUDER	Van den Berg

Titel : Ruimtelijk-economische Strategie

Inhoudsopgave

Besluit pag. 4

Toelichting pag. 5

Bijlage(n): 3

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Het afgelopen jaar hebben wij met onze partners (Rijk, gemeenten en regio's, bedrijfsleven en kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties) gewerkt aan de totstandkoming van de Ruimtelijk-economische Strategie (RESU). De RESU behelst een gezamenlijke visie en strategie voor de toekomst van de Utrechtse economie. De urgentie daarvoor is groot: Utrecht doet het economisch nog goed, maar de groei is afgevlakt. Er zijn vraagstukken op het gebied van bijvoorbeeld arbeidsmarkt, bereikbaarheid en ruimte. Tegelijkertijd verandert de economie snel en ingrijpend en dit biedt kansen. Regio's zijn steeds meer de motoren van economische groei die met elkaar concurreren om bedrijvigheid, kennis en talent. In de regio's gebeurt het. Overheden kunnen daarin het verschil maken. De RESU is één van de bouwstenen voor de provinciale Omgevingsvisie. In de Omgevingsvisie zullen de keuzes van de RESU integraal worden afgewogen. Deze bouwsteen is nadrukkelijk in een zorgvuldig proces met partners opgesteld.

Voorgeschiedenis

Op 3 juli 2017 hebben uw staten de Startnotitie Ruimtelijk-economische Strategie vastgesteld. Daarna is een proces doorlopen waarbij onze partners hun inbreng konden leveren.

In november 2017 is gestart met de 'Kennismarkt voor de toekomst van de Utrechtse economie' in Woerden. Vervolgens is een analyse gemaakt van de Utrechtse economie: het Economisch Beeld Utrecht+ is hiervoor een belangrijke bouwsteen geweest. Op basis van deze analyse zijn vier thematische verdiepingssessies georganiseerd waar gericht uitgenodigde vertegenwoordigers van overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen met elkaar aan slag zijn gegaan.

Op basis van al deze informatie is gewerkt aan het opstellen van een visie en strategie. Dit onder begeleiding van een projectgroep waarin de U10, de Regio Amersfoort en FoodValley waren vertegenwoordigd. De hoofdlijnen van de RES zijn op 17 mei jl. gepresenteerd en besproken tijdens de debatbijeenkomst 'slimme keuzes voor de toekomst van de Utrechtse economie'.

Begin juni 2018 is de concept-RESU gepubliceerd ten behoeve van overleg en reactie. Dit concept hebben wij tevens met een Statenbrief aan u toegezonden.

Essentie / samenvatting

In de RESU wordt ingezet op een Strategie die het mogelijk maakt om in 2050 de 'draaischijf voor nieuwe ontwikkelingen' te zijn, waarop via 4 ontwikkellijnen wordt gekoerst:

1. Sterk maken wat sterk is

Utrecht koestert het bestaande bedrijfsleven met het versterken van bestaande clusters en netwerken in kennis, diensten, maakindustrie en logistiek. Dit betekent aandacht voor werkmilieus, maar ook voor bereikbaarheid (zowel fysiek als digitaal) en woonmilieu. Niet alle nieuwvestiging wordt gefaciliteerd, alleen nieuwvestiging van bedrijven die een meerwaarde hebben voor de Utrechtse economie.

2. In nationale en internationale netwerken de positie van Utrecht versterken

Utrecht gebruikt haar positie in netwerken (regionaal, nationaal en internationaal) met bedrijven, kennisinstellingen en regio's om een topositie te realiseren in life sciences, health en duurzaamheid. Bijvoorbeeld in REOS-verband, waarin Utrecht zich op deze wijze profileert en werkt aan het verbeteren van de bereikbaarheid met andere economische centra in Nederland.

3. Slimme keuzes in mobiliteit

Met slimme technieken, slimme combinaties en slimme keuzes wil Utrecht zich profileren als proeftuin voor slimme mobiliteit.

4. Samenwerken aan een duurzame, circulaire economie

Utrecht profileert zich als health hub en biedt ruimte voor duurzaamheidsoplossingen.

Vanuit deze Strategielijnen, maakt Utrecht de keuzes om:

- qua werkmilieus in te zetten op aantrekkelijke interactiemilieus, zorgvuldig om te gaan met bestaande bedrijvenlocaties en in te zetten op de ontwikkeling van enkele grote regionale werklocaties voor verplaatsing van reeds gevestigde en een nieuwvestiging van bedrijven die een toegevoegde waarde hebben voor het functioneren van de Utrechtse economie;
- het versterken van bestaande clusters in kennis, diensten, logistiek en maakindustrie, bijvoorbeeld door ruimte te bieden voor onderwijs en educatie en proeftuinen voor kleinschalige productie;
- te werken aan oplossingen voor (toekomstige) bereikbaarheidsopgaven, zoals bv. in het kader van het programma U Ned en de RRMA en in te zetten op slimme mobiliteit;
- te bewerkstelligen dat voldoende en gevarieerde woningen en woonmilieus worden aangeboden, en dat de hoge kwaliteiten van natuur en landschap worden geborgd.

In de Uitvoeringsagenda staan concrete acties die bijdragen aan de operationalisering van deze strategie. Deels zijn dat acties die al lopen, deels zijn dit voorstellen die nog niet zijn belegd. Het is niet onze intentie om aan deze RESU een nieuw uitvoeringsprogramma te koppelen. Deze acties kunnen en willen wij niet alleen oppakken, maar altijd in samenwerking met andere partners. De komende tijd werken zowel de U10 als de Regio Amersfoort aan een nieuw (ruimtelijk-economisch) uitvoeringsprogramma. In overleg is besloten om hier met regio's, steden en provincie samen in op te trekken. In deze samenwerking zullen we ook de te ondernemen acties verder concretiseren, en worden de locatiekeuzes die in het kader van de Omgevingsvisie moeten worden gemaakt verder uitgewerkt en gestroomlijnd.

Op de concept-RESU is opgesteld met actieve inbreng van een groot aantal betrokkenen: provincie, Rijk, regio's en gemeenten, bedrijfsleven en kennisinstellingen. zijn een achttal schriftelijke reacties ontvangen. De hoofdlijnen van de RESU worden over het algemeen onderschreven, en de bereidheid tot verdere samenwerking bij de uitvoering is groot. De belangrijkste opmerkingen betreffen:

- de positionering van de RESU ten opzichte van andere (provinciaal) beleid;
- het ontbreken van regionale/lokale voorbeelden;

- de mate van concreetheid van met name het Uitvoeringsprogramma.
- Deze drie punten hebben geleid tot tekstaanpassingen ten opzichte van het concept.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

- De Ruimtelijk-economische Strategie geeft een visie en koers voor de toekomstige ruimtelijk-economische ontwikkeling en levert een bijdrage aan een duidelijker economische positionering van Utrecht;
- De Ruimtelijk-economische Strategie geeft inhoudelijke input vanuit economisch perspectief in het traject van totstandkoming van de provinciale Omgevingsvisie;
- Bij besluitvorming over bijgaand Statenvoorstel wordt invulling gegeven aan motie 43: "Omgevingsvisie boven Ruimtelijk-economische Strategie"

Wettelijke grondslag

- Art. 158 Provinciewet

Financiële consequenties

Geen.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

Er zijn ons geen bestuurlijke dilemma's of politieke gevoeligheden bekend.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

Geen.

Effecten op duurzaamheid

In de RESU wordt tevens aandacht besteed aan gezond en circulair, waaronder energietransitie. Deze thema's bieden ook economische kansen.

Voorgesteld wordt de Ruimtelijk-economische Strategie voor Utrecht vast te stellen.

Gedeputeerde Staten,

Voorzitter,

Secretaris,

Provinciale Staten van Utrecht in vergadering bijeen op 5 november 2018;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 25 september 2018, afdeling LFO , nummer 81DAF3D7;

Gelet op art. 158 Provinciewet.

Besluit:

de Ruimtelijk-economische Strategie voor Utrecht vast te stellen.

Voorzitter,

Griffier,

1. Argumenten

- De Ruimtelijk-economische Strategie geeft een visie en koers voor de toekomstige ruimtelijk-economische ontwikkeling en levert een bijdrage aan een duidelijker economische positionering van Utrecht. De hoofdlijnen worden breed onderschreven door onze partners, en de bereidheid tot verdere samenwerking is groot. In de RESU wordt ervoor gekozen om Utrecht in nationale en internationale netwerken te profileren met 'Healthy Urban Living'.
- De RESU geeft input aan het traject van de Omgevingsvisie. De RESU is aangeduid als 'bouwsteen' voor de Omgevingsvisie, maar geeft daarvoor geen pasklare elementen. In de RESU wordt aangegeven welke ruimtelijke keuzes vanuit economisch oogpunt gewenst zijn, en deze wensen worden ingebracht in het traject van de Omgevingsvisie. De RESU bevat echter geen kwantitatieve claims, gaat niet in op specifieke lokale/regionale knelpunten die door diverse partners zijn aangedragen en doet geen locatiekeuzes. In het traject van de Omgevingsvisie moeten hiervoor nog integrale afwegingen worden gemaakt.
- De RESU geeft invulling aan motie 43: "Omgevingsvisie boven Ruimtelijk-economische Strategie" die door uw Staten op 3 juli 2017 is aangenomen. Hierin verzoekt u ons om er bij de uitwerking van de RESU rekening mee te houden dat de RESU slechts beperkt zal zijn tot de economische invalshoek terzake van het ruimtegebruik in de toekomst en dat er bij de Omgevingsvisie een integrale afweging van belangen zal plaatsvinden.
- De RESU geeft ook input aan andere trajecten, zoals bijvoorbeeld het programma U Ned en de samenwerking met Rijk, regio's en gemeenten op economisch gebied.
- De RESU gaat in principe over de economie in de totale breedte, variërend van kleine lokale bedrijven en zzp'ers enerzijds tot hoogwaardige kennisintensieve multinationals anderzijds. Gezien de recente provinciale visies op het gebied van retail, landbouw en kantoren wordt op deze thema's niet specifiek ingegaan in deze RESU.

2. Kanttekeningen

De RESU is een lange termijn strategie, en gaat primair over de fysieke economische aspecten. Uit de ontvangen reacties blijkt, dat diverse partners andere verwachtingen hadden met betrekking tot de RESU. Bijvoorbeeld over de mate van concreetheid (oplossen huidige tekort aan bedrijventerreinen) of de afbakening (bijvoorbeeld knelpunten op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt). In het overzicht van de ontvangen reacties is aangegeven hoe met deze reacties wordt omgegaan.

3. Financiën

Het kosten die gemoeid zijn met het opstellen van de RESU zijn gedekt uit reguliere budgetten. Voor de uitvoering zijn geen extra middelen beschikbaar.

4. Realisatie

De in hoofdstuk 7 opgenomen 'uitvoeringsagenda' bevat voorstellen tot concrete vervolgacties. Voor een deel zijn deze acties al belegd en worden deze al uitgevoerd. Veel partners hebben aangegeven graag met ons te willen samenwerken aan de verdere uitvoering. De komende tijd vindt daarover overleg plaats.

5. Juridisch

Geen bijzonderheden.

6. Europa

Er is niet gebleken dat er Europees-rechterlijke aspecten zijn.

7. Communicatie

Na vaststelling van de RESU door PS zullen wij hierover actief communiceren.

8. Bijlagen

- Document: Ruimtelijk-economische Strategie voor Utrecht
- Document: Overzicht ontvangen reacties
- Document: achtergrondinformatie bij de Ruimtelijk-economische Strategie